

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ” – с. Пелишат, общ. Плевен

адрес: ул. "Христо Кънчев" №6, тел: 065098597; E-mail: ou_pelishat@abv.bg

Утвърждавам!

Директор:.....

/ П. Хаджиева/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на

разновъзрастова група „Мечо Пух”

в ОУ „Христо Ботев”, с. Пелишат

Програмата е актуализирана и приета на Педагогически съвет с Протокол №15 /02.09.2022 г. и утвърдена със Заповед № РД -12-338/09.09.2022 г. на директора на училището

Стратегията за развитие на разновъзрастовата група „Мечо Пух“ към ОУ „Христо Ботев“, село Пелишат е свързана с промените в образователната ни политика след влизане в сила на Новия ЗПУО и Държавните образователни стандарти. Тя е съобразена с националната и регионалната политика в сферата на образованието. Отчитайки специфичните особености и традиции на училищната образователна среда нашите виждания са за качествено образование и образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО.

Системата за предучилищното образование има постоянни и мащабни задачи – да включи и приобщи всяко дете, да го подготви за пълноценен живот, да му даде възможност да придобие необходимия набор от знания и умения, да го възпита и да подкрепи личностното му развитие. Пред учебната 2022/2023 г. предстои една главна задача с цел опазване здравето на децата в условията на една продължаваща пандемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19. Според условията да направим училището и разновъзрастовата група „Мечо Пух“ максимално безрискова среда, като се реализират набор от мерки за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията и създаване на нагласи за здравно и социално отговорно поведение на децата.

В разновъзрастовата група „Мечо Пух“ се стремим да осигурим интелектуално, емоционално, социално, духовно – нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му чрез ранно откриване на заложбите и способност в условията на пълна прозрачност. Приоритет на групата е усвояването на българския книжовен език и прилага на принципите за хуманизъм и толерантност, за равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование.

Мисия

Разновъзрастовата група „Мечо Пух“ – място за непрекъснато развитие и интегриране на детската личност, насочвана към овладяване на общочовешки ценности, възприемане и адаптация на знанията. Съхранявайки уникалността на всяко дете, да формираме децата като личности на 21 – я век – личности рационални, с критично мислене и творчески нагласи, притежаващи богата екологична обща култура, знания, умения и компетенции

Ценност

Предоставяне подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията.

Глобална / главна цел

Осигуряване условия за разширяване на възможностите на детето за развитие на индивидуалните му способности, като се подкрепи неговата самостоятелност и увереност в силите чрез позитивно, поддържащо педагогическо взаимодействие, което да отчита личното достойнство, правата и автономността на личността. Програмната система дава възможност за отчитане на индивидуалния и възрастовия потенциал, творческите възможности, познавателния, социалния и емоционалния опит на детето, и е ориентирана към създаването на условия за развитие на детската личност чрез система от компетентности – знания, умения и отношения в областите на:

- речевото развитие и овладяването на различни умения за комуникация, за

междоличностно общуване;

- социалното развитие и овладяването на умения за социално включване, за поведение, съобразно с културата, за сътрудничество, за учене;
- когнитивното развитие и развитието на сензорни и когнитивни умения;
- креативно развитие и развитие на умения за претворяване на собствените преживявания с различни изразни средства;
- физическо развитие и умения за възприемане и прилагане на безопасни и здравословни условия на средата. Развива основните умения, които са част от ключовите компетентности:
- комуникативни умения – за общуване в социокултурен и познавателно учебен - контекст, за възприемане, слушане и разбиране на речта;
- умения за самостоятелно учене и събиране на информация – умения за активно търсене на информация, за възприемане и анализ на образци;
- граждански умения – за междоличностно общуване; за съотнасяне и прилагане на правилата за култура на поведението в практически ситуации

I. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Водещ подход е социално – конструктивистки, който обединява идеите на конструктивизма, които разглеждат детето като активно, конструиращо своя свят и познание. Ситуационно- контекстуалния и хуманно – личностния подход са основополагащи. Увереността на детето в собствените му сили и чувството му за компетентност нарастват не само с възрастта на детето, но и в ситуации, в които то успява да разреши или преодолее съществуващ и открит от него проблем.

Програмната система подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие и детето уверено и успешно да опознава света чрез игри, познание и творчество. Тя е в помощ на учителя да интегрира образователното съдържание по всички направления и да проследява детските постижения на основата на трите етапа на учебния процес:

- възприемане на информация
- разбиране
- приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия.

Подходите и формите на педагогическото взаимодействие са подчинени на общата цел на предучилищното образование: полагане на основите на учене през целия живот, като осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно - нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Програмната система допринася за ефективно сътрудничество между училището и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групово игрова и познавателна дейност ;
- проследяване резултатите от предучилищното образование.

При осъществяване на формите на педагогическото взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления; проследяването на индивидуалните

результати на детето ще се използват следните подходи: личностен и индивидуален подход; ситуационен и интегрален; креативност и успеваемост; интеркултурно образование.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическото взаимодействие учителката използва игровата дейност за постигане на компетентностите по образователните направления - български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Формите на педагогическо взаимодействие са:

- основна;
- допълнителна;

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастовите особености, потребности и интереси за постигане на цялостното развитие на детето.

Педагогическата ситуация е основна форма на педагогическото взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение.

Педагогическата ситуация се използва при реализирането на образователните направления - български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Продължителността на една педагогическа ситуация за разновъзрастовата група варира от 20 до 30 минути.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Допълнителните форми са:

1. Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
2. Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, в сутрешни режимни моменти.

Разновъзрастовата група „Мечо Пух“ продължава за четвърта учебна година участието си в проект BG05M20P001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищно образование“. Децата ще работят по учебни помагала „Пъстър свят“ за 3 и 4 възрастова група по български език чрез прилагане на Специализирана методика за допълнително обучение по български език за деца от предучилищна възраст.

Допълнителното обучение по бълг. език, регламентирано в Наредба 6 и Наредба за приобщаващото образование, е своеобразно продължение на обучението по бълг. език и литература в педагогическите ситуации по Наредба 5. Съдържанието на обучението по Български език и литература е адаптирано съобразно нивото на владение на български език от деца с друг семеен език с цел изграждане на трайни речеви умения.

Включеното образователно съдържание в педагогическите ситуации е съобразено с планираните образователни цели. Те са съобразени с: възрастта на детето, ДОС, годишно тематично разпределение, образователни ядра по ОН „Бълг. език и литература”. С планирането на педагогическите ситуации се цели упражняване и разширяване на употребата на думи от съответните семантични гнезда, посочени в образователните цели, усвояване на граматични правила и надграждане на речевите умения. Подборът на литературните текстове е с цел разширяване, упражняване и надграждане на езиковите и речевите знания и умения на децата.

II. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Разпределението на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено от учителя на групата преди началото на учебната година.

Броят на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентности за трета и четвърта възрастова група се увеличава с две ситуации по образователно направление български език и литература. Общия седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентности е 19.

По тематична област „Безопасност на движението по пътищата” в разновъзрастовата група „Мечо Пух” се провеждат педагогически ситуации по образователни направления „Околен свят” и „Конструиране и технологии” с минимален годишен брой:

- трета възрастова група - 6;
- четвърта възрастова група - 7.

III възрастова група:

1. „Пътят ми до ДГ” – м. Септември
2. „Как се движа по улицата” - м. Октомври
3. „За да не се изгубим (град, село, квартал)” – м. Ноември
4. „Улично движение” – м. Декември
5. „Един ден на улицата през зимата” – м. Януари
6. „На разходка в града” – м. Март

IV възрастова група:

1. „Правилата са нужни” – м. Септември
2. „Как се движа по улицата” - м. Октомври
3. „На улицата” – м. Декември
4. „В къщи и на улицата” – м. Януари
5. „Хората, които се грижат за нашата безопасност” – м. Февруари
6. „Детето и велосипедът” – м. Март
7. „Правила на улицата” – м. Април

Брой на педагогическите ситуации по образователни направления
разновъзрастовата група „Мечо Пух”

Образователно направление	Брой

Български език и литература	5
Математика	3
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструиране и технологии	2
Физическа култура	3
Общо	19

Седмично разпределение на педагогическите ситуации
разновъзрастовата група „Мечо Пух”

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Български език и литература	Български език и литература	Околен свят	Български език и литература
Математика	Околен свят	Физическа култура	Български език и литература	Музика
Изобразително изкуство	Музика	Математика	Конструиране и технологии	Физическа култура
Физическа култура	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Математика	

ДНЕВЕН РЕЖИМ
ПРИ ПОЛУДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
В УЧЕБНО ВРЕМЕ ОТ 15.09.2022 -31.05.2023 г.

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7.00 – 8.15	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител; разговори/беседи за спазване на правилата за лична хигиена и физическа дистанция, възпитаване на отговорно поведение към себе си и околните
8.15 – 8.45	Педагогическа ситуация

8.45 – 8.55	Подвижни игри
8.55 – 9.25	Педагогическа ситуация
9.25 – 9.35	Почивка
9.35 – 10.10	Организирано водене на децата на закуска. Закуска.
10.10 – 11.20	Педагогически ситуации
11.35 - 13.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

III. Тематично разпределение

Тематичното разпределение е съобразено с интересите на децата и спецификата на образователната среда. Съдържанието е разпределено ритмично и балансирано по образователни направления. Включва темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както методите и формите за проследяване постиженията на децата.

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата в трета и четвърта възрастова група е в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата по образователните направления: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

В разновъзрастовата група „Мечо Пух“ към училището акцентът е насочен към проследяване цялостното развитие на детската личност; придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителя на групата в началото и в края на учебната година.

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления, като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

Резултатите от проследяване на постиженията на детето се вписват в електронния дневник на групата, като различните умения на детето по отделните направления могат да се отчетат на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се с помощ от учителя.

Родителите се информират от учителката на групата за индивидуалните резултати на детето, като информацията е позитивно обективна и насочваща за по – нататъшната индивидуална работа с детето.

Основният метод на проследяване на постиженията на децата е наблюдението. То е процес на целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, по време на ежедневните занимания в продължение на

цялата учебна година.

Най – ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествена среда, която включва неговият дом и детската група в които детето се развива.

Тази среда предоставя широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

С помощта на информацията, получена чрез наблюдението детската учителка постига следните цели:

1. Опознава индивидуалното развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноси и затруднения.
2. Планира индивидуална работа за развитие на детето през учебната година.
3. Проследява настъпилите промени при децата през учебната година.
4. Периодично уведомява родителите за развитието на детето в детската група.

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на не – участник в наблюдението до пряк участник в него.

За установяване на резултатите по образователните направления се използват два вида познавателни задачи:

- Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им.
- Задачите със свободен отговор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, рисуване, моделиране, конструиране – при който се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат.

Продуктите от дейността на децата са изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието и успеваемостта на детето.

Форма за проследяване на постиженията на детето е портфолиото, което е своеобразен запис на детското развитие до края на задължителното предучилищно образование. То дава информация за етапите през които преминава детето и дава насока за по – нататъшното му личностно развитие. То включва всичко, което показва хронологично уникалността и индивидуалността в развитието на детето; резултатите от постиженията по образователните направления - български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки на предмети, продукти от различните дейности; резултати от дидактични задачи; участие в тържества.

Готовността на детето за училище се отчита по пет критерии: физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие.

Резултатите от установяването на училищната готовност се вписват в удостоверение издадено от училището.

IV. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните и училището, които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес.

В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най – необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и училището, има голямо значение за адаптирането на детето към

правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство на принадлежност.

Формите на сътрудничество са обединени в две групи: индивидуални и групова форма на работа.

Индивидуалния разговор –среща между учителя и родителя се провежда по договаряне между тях или в часовете за консултации на учителя. Срещата се провежда в месец септември, като целта е родителите да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят за техните вълнения и очаквания от предучилищното образование.

Учителят от своя страна запознава родителите с Програмната система на групата, Правилника на групата, правилата в групата, както и с неговите родителски задължения. Срещите могат да бъдат и информативни с цел запознаване на родителите с резултатите от предучилищното образование, за промените в детското развитие и поведение.

Индивидуалната консултация се провежда по инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

Консултацията по инициатива на учителя се осъществява, когато учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения или да подсказе варианти за вземане на решение, което засяга бъдещото развитие на неговото дете.

По инициатива на родителя се осъществява консултация, когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение.

Друга индивидуална форма – устни съобщения (обаждане по телефона).

Най – традиционна и популярна групова форма е родителската среща.

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на разновъзрастовата група и училището. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите, при извънредно положение се провеждат чрез социални мрежи. В съдържателен план те могат да бъдат свързани с възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и децата в групата.

Участието на родителите в процеса на предучилищното образование е изключително важна форма на сътрудничество между разновъзрастовата група и училището и семейството. Необходимо е осигуряване на здравословен психоклимат в институцията и предприемане на следните стъпки по отношение на работата със семействата на децата за ограничаване на разпространението на COVID -19:

1. Обсъждане и информиране

Одобренията от екипа на училището правила следва да бъдат представени на родителите по подходящ начин, с необходимите пояснения и аргументация, като това ще даде необходимата увереност и спокойствие от страна на родителя. Правилата ще бъдат отворени и променяни при необходимост.

2. Познаване и прилагане

3. Подкрепа при затруднения

При неспазване на правилата в училище от страна на родител е необходимо да се проведе разговор и да се окаже подкрепа, която може да се изразява в разговори и обсъждане на причините, но при всичко търсене на пътища за тяхното отстраняване. В случай на положителен резултат за COVID – 19 по метода PCR на дете, родителите

информират учителят на групата и директора на училището.

Родителите участват съвместно със своите деца в изпълнението на различни дейности за придобиване на умения чрез игрови ситуации въкщи за развиване на логическото мислене, комуникиране и поддържане на физическа активност.

Друга форма за комуникация училище – детски учител – родител е фейсбук на групата, сайта на училището. Те са свързани с важни събития в групата и училището, като правила в групата, предстоящи празници, материали за детското развитие, продукти от дейността на децата. За поддържане процеса на взаимодействие с децата, с цел по – малко изоставане в придобиване на компетентностите и за развитието им като личности, в комуникацията може да се включат и образователния медиатор и помощник – възпитателят на разновъзрастовата група.

Изготвил: Ст. учител /Даниела Тотева/-.....